Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI Ч. 9. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го СІЧНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 15, 1985 No. 9. VOL. XCI

Відбулася сесія Ради для Справ Культури при СКВУ

Торонто (СКВУ). — З нагоди скликання Пленарної Сесії Секретаріяту СКВУ відбулися теж наради рад і комісій СКВУ.

У п'ятницю,9-го листопада 1984 року, відбулася теж Пленарна Сесія Ради для Справ Культури при участі представників від Наукової Ради (проф. д-р Михайло Пап і проф. д-р Олег Підгайний) та Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради (д-р Роман Дражньовський).

В складі Ради для Справ Культури брали участь представники складових організацій: д-р Богдан Стебельський — голова Ради (Асоціяція Діячів Української Культури), д-р Олександер Копач (Об'єднання Письменників „Слово"), д-р Ірина Шумська-Мороз (Світова Рада Об'єднань Образотворчих Мистців), Марта Кравців-Барабаш (Український Музичний Фестиваль), Володимир Довганюк (Об'єднання Мистців Української Сцени), Іван Боднарчук (Об'єднання Працівників Дитячої і Молодечої Літератури), проф. д-р Олег Підгайний (Інститут ім. Симона Питлюри), Олена Глібович (референт естрадного мистецтва), ред. Василь Дідюк (Світова Федерація Українських Журналістів) і представник Аргентини д-р Василь Іваницький (Фундація Т. Шевченка в Аргентині).

Засідання відкрив голова Ради, привітавши приявних членів Ради та представників Наукової Ради і СКВОР. Протоколував порядок нарад секретар Ради В. Дідюк. Докладний звіт із пророблєної праці Ради для Справ Культури подав д-р Б. Стебельський. Він теж познайомив приявних із звітом Наукової Ради, виготовленим її головою проф. д-ром Любомиром Винаром, що на Пленарну Сесію Секретаріяту прибути не міг і просив прочитати свій звіт голову Ради для Справ Культури, що в точці звітів рад і комісій СКВУ другого дня на Пленумі Секретаріяту було прочитано і одноголосно прийнято. Там теж були прочитані і прийняті пляни праці обох рад поруч з іншими, яких із комісіями нараховується 10.

В пляні праці Ради для Справ Культури в першій черзі стоять справи пов'язані із святкуванням 1000-річчя християнства в Україні. Існує дуже багато плянів та ініціятиви, що не є координовані центральними українського організованого життя, але з вимогами до СКВУ дати патронат для фінансових збірок і здійснення плянів. Тому що плянів, які пропонують їх проєктодавці, відносяться до явищ культури і науки, чи повинні відповідати рівневі, за який відповідає патронат СКВУ, обі ради повинні мати право не лише на оцінку проєктів, але й на оцінку їх змісту. Жаден проєкт не повинен принижувати рівень науки і правду української культури, як теж ідейні засади, на яких спирається і діє СКВУ. Обі ради вповні підтримують Конгрес Української Науки, створений у Мюнхені в травні 1984 року, та всі його проєкти, схвалені всіми науковими товариствами та установами. Досі на інші проєкти схвалення ані Ради для Справ Культури, ані Наукової Ради ще не було.

Не є здоровим явищем в організаційній системі рад і комісій, що одні з них мають своє місце в Президії Секретаріяту, а інші їх не мають. До тих, що цього привілейю не здобули, належать Наукова Рада і Рада для Справ Культури, рівнож і Комісія Суспільної Опіки. Після виміни думок на цю тему голова СКВОР д-р Р. Дражньовський заявив бажання піднести справу правного становища рад на пленумі Секретаріяту.

Одною із постанов Сесії було поставлене бажання д-ра Дражньовського, підтримане проф. Папом, щоб на майбутнє скликати засідання членів усіх трьох рад (виховання і шкільництва — СКВОР, наукової та культури), щоб обговорювати проблематику, яка є спільною для всіх ділянок, які охоплюють працю названих рад. Ця пропозиція була прийнята одноголосно.

Голова Ради для Справ Культури прочитав плян праці на 1985 рік, який після короткого обговорення в цілому присутні прийняли.

Майже всі приявні звітували із своєї діяльности, що дало образ праці в ділянках, які заступають. За неприявних звітував голова Ради і на закінчення Сесії подякував приявним за участь та висловив бажання дальших успіхів і побачення на зустрічі всіх трьох рад.

Нові пересунення і номінації зроблено у Вашінгтоні

Вашінгтон. — Президент Роналд Реген оголосив минулого тижня про нові назначення до його кабінету і пересунення на постах.

Дотеперішній секретар Департаменту енергетики Доналд Годел перебере Департамент внутрішніх справ, а його місце займе Джан Гаррінгтон, дотеперішній директор персоналу в Білому Домі. Президент номінував також Вілліяма Беннетта на секретаря Департаменту шкільництва і освіти. Раніше ходили поголоски, що Р. Реген намагається зліквідувати два згадані Департаменти енергетики і шкільництва і передати нагляд над цими справами в розпорядження стейтів. Новонайменовані особи мають поновно перевірити можливість ліквідації чи злуки цих департаментів.

Крім трьох згаданих постів, президент Р. Реген заявив, що він номінує Ричарда Дармана президентським асистентом заступника секретаря Депаратменту скарбу. Досі Дарман був одним із заступників Джеймса Бейкера, шефа штабу Білого Дому, який тепер перебрав Департамент скарбу, помінявшись постами з Доналдом Рігеном.

Л. Спікс заявив, що Президент вірить, що такі пересунення і номінації скріплюють лідерство ЗСА. Усі номінати є випробуваними працівниками Адміністрації і відданими ідеям, за які змагається Р. Реґен.

Знову влаштовують вакаційний курс у Римі

Дітройт. — Український Католицький Університет у Римі влаштовує XУ вакаційний курс від 20-го червня до 21-го липня 1985 року.

Загальна тема: „Напередодні українського тисячоліття — сучасна Україна". Теми викладів: Українська Церква в XX сторіччі (д-р М. Лабунька), Сучасна історія України (д-р Р. Шпорлюк), Сучасна українська література (д-р В. Лев), Сучасна українська мова (д-р М. Овчаренко), Літургія в історії Української Церкви (о. д-р Р. Турконяк), Українська музика в XX сторіччі (д-р М. Антонович), Італійська мова (д-р Б. Лончина).

До участи в курсі запрошені не тільки молоді, але й старші особи, які цікавляться повищими темами. Для незаможних студентів призначено деяку кількість стипендій на частинне покриття коштів. Ближчі інформації про курс дає проф. В. Лев, 289 Wilton Rd. East, Ridgefield, Conn., 06877, tel.: (203) 431-3785.

Б. Бачинський виграв шаховий турнір в честь проф. С. Попеля

Філядельфія (П.О.). — З нагоди 20-ліття Українського Католицького Університету тут відбувся в днях 26-28-го грудня 1984 року в приміщенні Філії УКУ, шаховий турнір за запрошенням для найсильніших українських шахістів Америки й Канади. Турнір був присвячений ветеранові українських шахів та чемпіонові в Україні і на еміграції, проф. Степанові Попелеві.

Хоч сам проф. Попель не міг прибути через поважне попечення в нещасливому випадку, а теж не могли прибути запрошені представники з Канади й Чикаго, цей турнір був небувало сильним, бо в ньому взяли участь чотири найвище кляфіковані українські майстри Північної Америки, а саме: Борис Бачинський (Сан Дієго, Каліф., колись „Тризуб" Філядельфія),майстер Міжнародної шахової федерації ФІДЕ і п'ятикратний першун УСЦАК; д-р Орест Попович („Чорноморська Січ"), майстер ФІДЕ і чотирикратний першун УСЦАК; Степан Стойко („Ч. Січ" Нюарк), американський майстер і першун УСЦАК в 1970 році та інж. Лев Блонарович (Річмонд, Ва. і „Ч. Січ" Нюарк), американський майстер і двократний першун УСЦАК. Табелю змагунів доповнили кандидати на майстра о. Мар'ян Процик (УКУ) і Сидір Новаківський („Тризуб" Філядельфія).

Після короткого привітального слова проф. Леоніда Рудницького, керівника Філії УКУ, почалися двобої системою кожний з кожним, що дали такі кінцеві вислідии: 1. Бачинський 5:0, 2. Попович 4:1, 3. Стойко 3:2 (програв з Бачинським і Поповичем), 4. Блонарович 2:3 (виграв з Проциком і Новаківським). 5-6. Новаківський і Процик по ½:4½. Перші три змагуни одержали грошові нагороди в сумах 350, 250 і 150 дол. Після турніру учасники вислали до проф. Попеля, що перебуває у шпиталі, листа з привітом та побажаннями скорого видужання. Вислідии турніру будуть вислані до Американської шахової федерації для офіційної кляфікації, а всі партії з коментарями о. Процик пляновує видрукувати у формі бюлетеня.

Це був вже другий з черги турнір за запрошенням для найсильніших українських шахістів Північної Америки, що його зорганізував о. М. Процик при Філії УКУ у Філядельфії. Перший з них відбувся тут під час „Вісідь" з нагоди Дня Подяки 1982 року і був він присвячений Блаженнішому Патріярхові Йосифові. Належиться високе признання о. Проциківі, який з невтомним ентузіязмом поборов стіну інерції, що стояла на перепоні цим турнірам. При їзд учасників з далеких сторін пов'язаний з великими коштами, що їх треба хоч

(Закінчення на стор. 4)

ІСТОРИЧНІ АКТИ 22-ГО СІЧНЯ 1918 І 1919 РОКІВ

„Народе України! Твоєю силою, волею, словом, стала на землі Українській Вільна Українська Народна Республіка. Од нині Українська Народна Республіка стає самостійною ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу". (Слова з IV Універсалу Української Центральної Ради — 22 січня 1918 року).

Двадцять другого січня 1918 року у Києві проголошено самостійність України, а 22-го січня 1919 року у столиці України Директорія — тодішній уряд і делегати Західньої Области Української Народної Республіки, як законні представники українського народу, проголосили злуку всіх земель України в одну самостійну Українську Народну Республіку. Український народ рішенням своїх законних представників пиявив свою волю жити повним суверенним державницьким життям. Ці заяви про соборну, суверенну державу українського народу закріплені трудом, кров'ю і життям кращих синів і доньок України. Це вказує на історичну зрілість нашого народу, що її не зломила і ніколи не зможе розірвати ніяка ворожа сила. Народ буде жити, як одна нерозривна цілість.

Двадцять другі січні — це історичні скрижалі, що на них народ виписав свою волю кудою верстати шлях. Це гранітні стовпи на яких народ буде будувати своє майбуття. Ці важливі події стали дороговказом для наступних поколінь, що продовжують визвольні змагання.

Ці історичні події належить врочисто відзначувати всенародною молитвою і надією на Божу поміч, бо у Господа все можливе. В ісоторичних актах 22-их січнів народ виявив непорушну правду і в цьому саме велика моральна сила, а це рішає про перемогу. Цих історичних актів ніхто не зможе викреслити з історії України.

Закликаємо всіх, що в неділю, — напередодні 22-го січня цього року, себто 20-го січня ц.р., заповнилися Божі храми й народ горяче молився за кращу долю рідного народу, що тепер переслідуваний за свої права і за віру в Бога — там на нашій Україні. Заохочуємо, щоб народ продовжував цей гарний звичай, щоб на домах наших установ і наших домів в день 22-го січня повівав український державний прапор — синьо-жовтий — побіч зоряного американського прапора, як символів вольности народу. Отці душпастирі в неділю 20-го січня відслужать Божественні Літургії в намірені українського народу.

Молім Господа, щоб єдиномислє нам послав, щоб духово об'єднані ми стрічали наше 1000-ліття християнства в Україні, щоб Всевишній приспішив цей очікуваний день волі, коли то український народ заспіває: „Живи Україно, живи для краси, для сили, для правди, для волі..." що дай то Боже Всесильний!

† **СТЕФАН**
Архиєпископ-Митрополит Філядельфійський

† **ВАСИЛЬ**
Єпископ Стемфордський

† **ІННОКЕНТІЙ, ЧСВВ**
Єпископ Епархії в Чикаго

† **РОБЕРТ**
Єпископ Епархії в Пармі

СССР продовжує доставляти зброю до Центральної Америки

Гавана, Куба. — Совєтський Союз, згідно з інформаціями американських розвідчих чинників, продовжує доставляти зброю до країн Ценральної Америки, зокрема до Куби, Нікараґуа, а почерез них посередньо також до інших країн. Тільки в першій половині 1984 року совєтські кораблі доставили на Кубу різнородної зброї на суму 350 мільйонів долярів, не враховуючи модерних джетових літаків, ракет різного типу, розвідчих кораблів і давнішого виробу підводних човнів, якими таки совєтські вояки, перебрані в кубинські однострої, грасують по морях в районі Караїбського моря.

Речники Пентагону, відповідаючи на запитання кореспондентів, підтвердили цї інформації кажучи, що в другій половині минулого року совєти потроїли доставу на Кубу джетових модерних літаків типу МІГ-23, збільшуючи таким чином кубинську повітряну фльоту до 200 бойових одиниць. Як відомо, літаки МІГ-23 можуть перевозити також нуклеарну зброю і тому вони є небезпечними у сусідстві З'єднаних Стейтів Америки.

Розвідка Пентагону, передаючи свій річний звіт про спостереження в Центральній Америці вважала за відповідне відмітити, що військова активність в районі Караїбського моря Куби, Нікараґуа і совєтської повітряної і морської фльоти, становить дійсну загрозу для ЗСА безпосередньо, а посередньо для всього західнього оборонного союзу, тобто НАТО. Накопичення великої кількости модерної зброї на обидвох приміщах СССР в Центральній Америці захитало баланс сили і Адміністрація президента Роналда Регена мусить вийти з новою ініціятивою в цій справі, якщо ЗСА хочуть відвернути загрозу справжньої війни в цьому районі світу в недалекому майбутньому.

Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер, відповідаючи на запитання журналістів в цій справі заявив, що накопичення зброї на Кубі і в Нікараґуа тримає в напрузі Вашінгтон який мусить слідкувати за руками і пропагандою комуністів та їхніх поплентачів, що готуються до розпалення громадянської війни в багатьох країнах Латинської Америки з допомогою СССР, Куби і Нікараґуа. Позначені у звідомленні місця і опрацьовані діяграми показують, що Куба, наприклад, є здібна вже сьогодні нанести ЗСА удар з повітря, хоч у Пентагоні таку можливість покищо виключають. Натомість дуже поважно трактують можливість поширення революцій і переворотів в багатьох країнах Латинської Америки і перепачковування совєтської зброї з Куби і Нікараґуа до всіх досяжно країн цього обширу.

Крім зброї СССР висилає до цих двох згаданих країн своїх військових і цивільних дорадників, інструкторів і пропаґандистів, які ведуть інтенсивну кампанію проти ЗСА.

У СВІТІ

ДАНІЄЛЬ ОРТЕҐА Саведра, прокомуністичний диктатор центральноамериканської країни Нікараґуа, був інавгурований на президента тієї країни, хоч, як відомо, вибори він виграв під акомпаньямент комуністичної пропаганди і поліційного терору проти опозиційних політичних партій, які в результаті тиску, відтягнули своїх кандидатів, залишаючи вільне поле до попису сандіністам. „Несподіванкою" на інавгурації був приїзд до Нікараґуа кубинського диктатора Фіделя Кастра, який був головною фігурою на цьому „святкуванні".

ПОЛІЦІЯ І ВІЙСЬКОВЕ головне командування в Сальвадорі розкрили загорів вбивства римо-католицького архиєпископа Артуро Рівери Дамаса, а також єпископа-помічника Грегоріо Рози Шавеса. Очевидно, обидва церковні лідери погодилися на тимчасову охорону поліції, аж до вияснення цієї справи. Атентат мали виконати нібито праві екстремісти.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД погодився на відкриття шістьох нових місцевостей для поселень на окупованому західньому березі ріки Йордан, не зважаючи на протести арабського населення і короля Йорданії Гуссейна. Виглядає, — кажуть політичні спостерігачі, — що уряд прем'єр-міністра Шімона Переза піддався тисковї правих і релігійних груп, бо сам Перез раніше заявляв, що він не буде підтримувати політики нових поселень на колишніх арабських землях.

СУД НАД ЗМОВНИКАМИ на життя Папи Івана Павла II, тобто турецьким терористом Мегметом Алі Аджою і його спільниками, розпічнеться в Римі в квітні цього року. А. Аджа вже відбуває кару в тюрмі, але тепер суд розглядатиме справу нелегального привозу із закордону зброї, яку він вживав при виконанні атентату на Папу 13-го травня 1981 року. Адвокат Джузеппе Консольо, оборонець замішаних в атентаті болгарів, які, як кажуть спостерігачі, виконували тільки наказ совєтського КГБ, а може навіть самого Юрія Андропова, який тоді був шефом КГБ, заявив, що покищо точного речення початку процесу не визначено, а тільки сказано, що він відбуватиметься в квітні.

ТАЇЛЯНД, ЯКИЙ ПОЧУВАЄТЬСЯ загроженим військовими акціями в'єтнамських військових частин проти некомуністичних партизанів в Камбоджі, погодився вести переговори з Ганоєм про встановлення демілітаризаційної зони між Камбоджею і Таїляндом, з якої, на думку військових спостерігачів, користатиме також В'єтнам і його комуністичні спільники, бо тоді не буде масової втечі загрожених камбоджців до Таїлянду, який перетяжений великим напливом втікачів. Вторгнення в'єтнамських військових частин глибоко на територію Таїлянду, у погоні за партизанами, малощо не спровокувала військового конфлікту між обидвома державами.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ, як виглядає, увійшов в конфлікт з урядом Південної Африки. Минулого тижня міністер закордонних справ тієї країни Рольоф Ф. Бота заявив, що Кеннеді повинен більше турбуватися нерозв'язаною проблемою негрів у З'єднаних Стейтах Америки і не вмішуватися до внутрішніх справ інших держав, які і без нього зуміють розв'язати свої проблеми. Бота заявив, що в ЗСА є більше бідних і опущених негрів, як в Південній Африці, а своїм перебуванням Кеннеді доливає оливи до вогню розпалюваного Москвою й іншими комуністичними державами, противниками Південної Африки.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН найменував дотеперішнього амбасадора в Таїлянді Джана Гантера Діна на амбасадора до Індії і тим самим закінчив спірну справу, яка довший час валкувалась в Державному департаменті, який волів бачити на цьому пості іншу особу.

В АМЕРИЦІ

НОВА УРЯДОВА ПРОГРАМА охорони здоров'я в рамках програми Медікер для старших віком людей, створена на добровільній базі, дасть можливість сотням тисяч людей користатися опікою на випадок хвороби або перебування у шпиталі т. зв. Організації охорони здоров'я. Згідно з новим пляном, старші люди мають платити малі місячні вкладки, приблизно 15 дол., але натомість не мусітимуть платити суму (т. зв. дідактебл), що відраховується при оплаті рахунків медікером і 20 відсотків рахунків лікарів і шпиталів. Цей плян має ввійти у силу в лютому і має забезпечити старших людей додатковою обслугою та зменшити видатки на лікарів і шпиталі, які вони платили дотепер із власної кишені.

ВПЕРШЕ ЗА 99-РІЧНУ історію Лос Анджелесу, Каліф., жінка стане членом департаменту пожежної служби цього міста. Джулі Гарднер, 26-річна дочка, сестра і наречена пожежників, яка щойно закінчила однорічні неймовірно тяжкі випробування для кваліфікації на пожежника, є першою жінкою із 58-ох осіб, що закінчила спонзорований департаментом пожежної служби програму, запляновану для підготування жінок-пожежників.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ СЕНАТОР з Північної Каролайни Джессі Гелмс провадить інтенсивну листовну кампанію серед мільйонів консерватистів, щоб добитися контролі над телевізійною сіткою Сі-Бі-Ес, купивши шери в цій компанії і, так би мовити, ставши „шефом Дана Ратера". З оточення сенатора твердять, що ця кампанія мала бути „таємною", але кореспонденти дізналися про лист, в якому сен. Гелмс обвинувачує Сі-Бі-Ес в суб'єктивності у передаванні новинок та закликає до „національного походу", щоб добитися можливости впливати на цю телевизійну.

В ПЕРШОМУ ТИЖНІ ПРАЦІ 99-го американського Конґресу сенатор Деніел Мойниген, демократ з Ню Йорку, подав 16 пропозицій, що торкаються різних справ, починаючи з контролі наркотиків і кінчаючи шпигунством чужинецьких дипломатів. В цій останній справі він вніс пропозицію запровадити суворіші обмеження для закордонних дипломатів в ЗСА, включно з висиланням з країни кожного чужинецького дипломата, якому докажуть, що він займався шпигунством. Цей його законопроєкт торкається, головним чином, совєтських дипломатичних місій в Ню Йорку, Вашінгтоні і Сан Франсіско, де завдяки софістикованим електронним апаратам совєтські дипломати займаються підслуховуванням телефонічних розмов американців, включно з надаванням на ультракоротких хвилях.

Випийте і ... сідайте за керівницю авта

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. К.). — Ще здається ніколи не було так голосної і широкої кампанії в усіх засобах масової інформації і іншими дорогами проти пиття алькогольних напитків, як у цьому святочному сезоні. Постійно ви читали і чули нагадування, щоб не дозволити нікому провадити автомобілем після навіть звичайного товариського вечора з алькогольними напитками, постійно ви чули про нещасливі автові випадки з того приводу, а в ніч перед Новим Роком, то навіть усі засоби масової транспортації дали даром переїзд пасажирам, щоб зменшити автові випадки на дорогах.

І. Костецький розповідає про неалькогольне вино.

Тому здається наш молодий гість, що відвідав редакцію „Свободи", не міг вибрати собі кращого часу для пропаганди і продажу безалькогольного вина на східньому побережжі ЗСА.

Безалькогольне вино? Про таке пиво ми вже чули і відомо, що воно не надто смачне, але вина ще ніхто з нас не коштував і чотири різні пляшки, що їх приніс наш молодий підприємець Ігор Костецький,скоро випорожнилися. Питаємо нашого торгівця, як це сталося, що він взявся за таке діло, саме у такий відчутний для того час.

Він розказує, що сам по званні спортовий виховник, який закінчив такі студії, посвячуючись спортовому вихованню молоді на таборах копаного м'яча і тенісу, завжди подумував над тим, як відтягнути молодь від пиття алькоголю. І ось зовсім припадково попав на статтю про безалькогольне вино у щоденнику „Ю-Ес-Ей Тудей", здзвонив до редакції про ближчі інформації і довідався, що в стейті Юта знаходиться його торгівець.

Виявилося, що вино виробляють тепер в Австралії і пересилають скринями до ЗСА. Це справжнє вино, з якого при домомозі огрівання до певної точно означеної температури випаровав алькоголь, залишаючи однак первісний смак. Отож перед нами стоять пляшки Мозелл, Рислінг, Бурґунді і Спуманше, які крім того, що не мають алькоголю ще й дуже низько кальорійні, що важливе для всіх хто дбає про свою „лінію".

Один келішок Мозелл має 5 кальорій, Рислінг лише 3 — чи можна знайти смачний напиток, щоб мав їх менше?

Тому І. Костецький сподіється особливого зацікавлення серед жінок, що стежать за своєю вагою. Досі він нав'язав контакт з іншою жіночою групою, що веде тепер широку кампанію проти пияцтва „Жінки проти п'яних автоводіїв" — і розказує, що саме недавно

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" — P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Реґен перед журналістами

Коментатор телевізійної станції Ен-Бі-Сі ствердив правду: президент Реґен не сказав нічого нового й нічого сенсаційного на своїй першій пресовій конференції за другої каденції урядування. У вступній короткій заяві Президент, як можна було передбачити, торкнувся тільки Женевської конференції державного секретаря Джорджа Шулца й совєтського міністра закордонних справ Андрея Ґромика. Він запевнив, що Шулц склав йому детальний звіт про багатогодинні переговори з Ґромиком і висловив вдоволення з висліду конференції, себто з рішення продовжувати наради. Реґен уважає, що Женевська Конференція була успіхом американської дипломатії і похвально висловився про поведінку американської делеґації.

Справа американсько-совєтських відносин кількакратно виринала на тій пресовій конференції. Коли запитано Президента, чи Женевська конференція доведе до ,,детанту", чого ніби бажає совєтський уряд, то Реґен правильно відповів, що відносини зі Совєтським Союзом не є однонапрямною дорогою, а двонапрямною і стан тих відносин залежить головно від другої сторони. Коли ж один із журналістів заторкнув проблему ,,перевірювання", чи Москва дотримується підписаного договору, Реґен відповів дипломатично, що легше перевірювати фактичний стан, коли взагалі перестане існувати атомова зброя, коли її редукцію доведеться до нулі, ані ж тоді, коли вона, атомова зброя, існує в різних видах. Щодо ,,вершинної конференції", себто зустрічі Реґена з Черненком, Президент заявив, що він не має нічого проти такої зустрічі, якщо тільки виявиться її дійсна потреба і якщо вона принесе користь мирові. Про мир говорилося раз-у-раз. Реґен висловився проти назви ,,Стар Ворс" — ,,Війни в космосі", якою американські засоби інформації охристили досліди над можливостями нищити з космосу атомові ракети без шкоди для людей. Він ствердив, що він ані ніхто взагалі не знає, який буде вислід ведених дослідів, але треба вести їх саме в ім'я миру у світі.

Крім справи східньозахідніх відносин заторкнуто на цій пресовій конференції різні інші справи. Найперше були запити щодо способу як зрівноважити державний бюджет, який виказує величезний дефіцит. Президент Реґен повторив знову свою багатократно висловлювану опозицію проти зрівноважування бюджету новими податками. Він вказав на успіх боротьби проти інфляції і безробіття без уведення нових податків за його першої чотирирічної каденції урядування. Він дав посередню відповідь на запит про можливість заведення ощадности коштом соціяльного забезпечення, пригадавши, що соціяльне забезпечення — стрижень соціяльної опіки в ЗСА, не має дефіциту і саме себе виплачує, ото ж державний скарб не додає туди ніяких фондів. Реґен відмовився назвати будь-яке прізвище кандидатів на кілька опорожнених місць в Уряді та штабі Білого Дому. Він висловив жаль, що ті добрі на своїх становищах люди відійшли, але водночас підкреслив, що він розуміє персональні мотиви кожної з тих осіб, які прагнуть вернутися до приватного життя чи перейти на працю поза державним апаратом.

Заторкнено і справи Нікараґуа та Афганістану: в обох тих проблемах Реґен потвердив давнє становище Америки — сприяння рухам, які боряться проти диктаторського режиму. Москва, мовляв, знає становище американського Уряду в справі Афганістану і Нікараґуа. Заторкнуто теж проблему злочинства. Реґен висловився за суворі судові кари для злочинців, але він оптиміст, бо твердив, що за статистикою число злочинів в ЗСА меншає, а не зростає. Він висловив розуміння публічної опінії яка сприяє людині, яка бороняться проти напасника, але водночас підкреслив, що треба шанувати закони і не можна брати в свої руки виміру справедливости.

Та пресова конференція тривала рівно півгодини. Треба подивляти американський стиль — говорити коротко й ділово, а не розбалакуватися до зануди. Цього хисту, ми, українці, на жаль, ще не придбали. На закінчення своєї конференції Реґен виправдував себе, що мусить кінчати, але, мовляв, ,,забагато рук" підноситься — зголошених до запитів. Роналд Реґен був у ,,добрій формі", відповідав на всі запити гладко, з пам'яті, без надуми і доказав знову свій хист нав'язувати духовий зв'язок з авдиторією. Найближчі тижні з'ясують багато несказаного на цій конференції: тоді, коли Президент зголосить до Конґресу свій новий бюджет, — тоді, коли він проголосить заяву ,,Про стан Унії" і тоді, коли визначать нову зустріч представників ЗСА і СССР — ще невідомо коли і де. Але, як сказано вже на вступі, пресова конференція, яка відбулась у середу, 9-го січня, в східній залі Білого Дому, не схвилювала ніякою сенсацією.

Юрій Р. Рибак

ЧУЖИЙ КАПІТАЛ

Президент Реґен мав щастя. За його першої каденції до видужання захворілої американської економіки останніх років допомогли чужинецькі інвестиції, що осягнули коло 833 більйони долярів, подвоївши свою суму в останніх п'ятьох роках. Тому й не диво, що багато американських корпорацій має нових власників... чужинців. Про це хоча відомо громадянам ЗСА, то вони не дуже знають про більйони долярів, які чужинці вклали у комерційні папери та банкові депозити, джерелом майже половини яких стала Західня Европа, а одної п'ятої-Південна Америка. Не тяжко і здогадатись, що однією з причин цього припливу капіталу була висока вартість доляра на міжнародному ринку.

Властиво зацікавлення чужинців у американському інвестуванні вийшло на здоров'я ЗСА, бо завдяки тому дещо зменшилась інфляція, легше прийшлось фінансувати державний дефіцит та не прийшло до конечности підсилення підвишки відсоткової стопи.

Чому ЗСА стали майнетом для чужої інвестиції пояснюють і тим, що Америка є найбільш догідним місцем для цієї цілі. Поминувши вищий дохід ніж деінде, світ бачить і вірить у більшу політичну стабільність ніж в інших країнах, і здоров'я самої американської економіки. Тому і не диво, що европейські держави, в тому і Японія, полегшили умовини інвестиції для своїх горожан, маючи на думці ЗСА.

Безсумнівно, що це явище довір'я можна вважати великим позитивом для ЗСА, одначе, воно має теж свою від'ємну сторінку, бо створює американську економічну залежність від зовнішніх впливів. Бо що може статись, коли приплив капіталу сповільниться і дійде до цього, що чужинці зачнуть один за одним жадати звороту своїх вкладів. Це можливо, скажімо, коли обниżиться відсоткова стопа. І коли довкілля і користі для інвестування зміняться, тоді прийдеться ЗСА знайти новий спосіб, щоб здержати відплив капіталу, бо кінець-кінців він має велике прагматичне значення для розвою домашньої економіки. Знавці беруть це до уваги і вже над тим роздумують нині. Дуже важливо є встановити характер інвестицій. Є вони готівкового характеру чи довготермінового роду. На основі обрахувань коло три четвертих чужинецького капіталу вкладено у відносно легко згрошовлених родах як банкові депозити, державні сертифікати, шери та бонди. Деякі роди гроша можна перенести зі ЗСА без більших перепон і, кажуть, — вистачить піднести телефонічну слухавку.

Припустім, що коли чужинецькі грошові ринки матимуть більш притягаючу силу — що зовсім можливе — то це може викликати натиск на вищу відсоткову стопу в ЗСА, а у висліді це може знову привернути зацікавлення в інвестуванні. Тому, щоб запевнити собі постійний приплив чужого капіталу, американський Уряд оголосив нові полегші; припинив податок за відсотки від інвестицій, що платили чужинці, як теж дозволив їм анонімно купувати сертифікати.

Можна дивуватись чому ЗСА, які досі інвестували у чужу економіку, вітають чужий капітал у себе вдома. Деякі економісти вважають, що це позитивне явище, бо ЗСА мусять розвиватись, на що потрібно капіталу, а його нема у потрібній кількості. Іншими словами, ЗСА стають державою, яка потребує нині для нової реіндустріялізації фонди, так само, як колись у XIX сторіччі для відомої індустріялізації. І тоді це допомогло і зробило ЗСА світовою індустріяльною потугою; виглядає, що історія повторяється.

Але в тому всьому є ,,але". За інвестицію мусять скорше чи пізніше ЗСА заплатити. Позичений капітал завжди треба звертати тим, що його дали. І чужинецькі вкладчики не інші. У зв'язку з цим є економісти, які песимістично дивляться на ту справу. Вони вважають, що незалежно від цього, що ЗСА мають нині дуже добру опінію боржника, одначе на довшу мету це відчується у зниженні американського життьового стандарту, коли прийдеться сплачувати борг із відсотками.

У зв'язку з питанням чужого капіталу, як такого, завважується, що час поволі зміняється, коли ЗСА цікавились льокатою американського капіталу за кордоном. І дивно, бо нинішній сильний доляр дає багато можливостей. У чому та американська стриманість?

У минулому головною спонукою чужого інвестування було осягнути ринок, що скоро поширювався. Це було в чужих країнах, одначе нині ринок у ЗСА поширюється скорше ніж в інших країнах індустріяльного світу. Змінились на чужині теж обставини. Американських підприємців турбують проблеми соціяльного і фінансового характеру, що їх мають індустріяльні країни. Тут бувають неспокої у ділянці праці, тут зростають кошти додаткових винагород для робітників, тут теж зміняється податкова політика у некористь закордонного інвестора. У нерозвинених країнах американці бачуть величезне заборгування, брак політичної та фінансової стабільности і зростаючі вимоги поодиноких урядів щодо контролі підприємств. Ці обставини не оплачують риску, що зв'язаний з капіталом і часом.

Як виглядає то найкращою країною для інвестування у найближчому часі є ЗСА і тому чужинці привозять туди свій капітал, а американці, пізнавши де є правдиве джерело можливостей поволі переносять головне зацікавлення на свій власний терен. У висліді, ЗСА користають з чужого капіталу, або стаються частиною американської економіки, яка теж щораз сильніше затіснює свої взаємини із світом.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Вершинний виступ Лідії Артимів

Існує п'ять найкращих симфонічних оркестр у ЗСА. Філядельфійська оркестра суперничила за перше місце з — Бостонською. Діставши, однак, на свого диригента і директора феноменального італійця Рікарда Муті, Філядельфія стала безсумнівним першуном між американськими оркестрами. Значить, виступати з цією оркестрою — це не тільки велика честь, але і потрібний корисний розголос та піднесення власного імени соліста на дуже високий ступінь. І саме до низки світової слави солістів, що концертують, як гості з Філядельфійською оркестрою, долучилась і наша репрезентативна інструменталістка, піяністка Лідія Артимів, тепер, як гостя.

Доля хоче, що Філядельфія — це і її родинне місто. А виїмковий талант рішає, що з цією славною оркестрою грала Лідка вперше вже 8-літнім дівчам 1963 року, опісля у Робін Гуд Дел 1964 року, а далі знову 1969 року і вкінці оце два останні імпонуючі, вагомі гостинні виступи, в п'ятницю по полудні 21-го і в суботу ввечері 22-го грудня 1984 року із прославленим Концертом е-моль Шопена. Всі ці її виступи відбулись під руководінням дуже здібного, другого диригента оркестри Віліяма Смита. Однак, найважливіша річ пов'язана з цими її сольовими концертуваннями це та, що ці виступи не були вислідом припадку, щастя чи якоїсь протекції, як це частенько буває, а твердого і завзятого змагання з іншими молодими піяністами в ряді конкурсів, де вона беззастережно здобувала першенство. Останньо і самий маестро Р. Муті, який правдоподібно покине Філядельфію для директорства славетної мілянської ,,Ля Скалі", вибрав українську жінку, як найкращу піяністку-переможця на подвійний виступ зі своєю оркестрою.

У багатій програмці зі світлиною нашої мисткині пропущено такі відомості про неї, як те, що була вона ученицею УМІ, а першим її вчителем був Юрій Оранський. Щойно другою її вчителькою була Ф. П. Берковіц у Куртіс інституті. Проте найважливішим її вчителем, понад 10 років, був відомий піяніст Ґери Ґрафман, який до речі, в ту саму суботу концертував у Ню Йорку.

Крім змагань за здобуття першого місця, щоб виступити з оркестрою Філядельфії, Л. Артимів брала участь в різних інших вагомих музичних конкурсах, як ось хоч би в Шопенівських змаганнях фундації ім. Косцюшка, в конкурсі Левентріта в Ню Йорку та в міжнародних піяністичних змаганнях Лідса в Англії. А далі виступала вона з кращими оркестрами Америки, як Бостону, Клівленду, Ню Йорку, Піттсбургу, Сан Франсіско й інші. В Европі прославила вона своє ім'я у Німеччині (туди виїхала вона знову на турне вже 3-го січня 1985 р.), Англії, Фінляндії та Швайцарії. Нещодавно почала вона концертувати на Далекому сході (Корея).

Поза рамками самостійних концертів і виступів з оркестрами, Л. Артимів награла в англійській, лондонській фірмі Чендос, шість високомистецьких платівок із музикою Гайдна, Моцарта, Бетговена, Мендельсона, Шумана, Шопена і Чайковського. Очевидно, що нас найбільше цікавить і цікавитиме платівка з рідною українською музикою, появи якої ми вперто чекатимемо. Тому вже хоч би і з цієї причини мусить піяністка присвятити більше уваги нашій музиці.

Воно самозрозуміло, що найбільш очікуваною точкою програми, як у п'ятницю, так і в суботу, був улюблений Перший концерт е-моль, тв. 11, для фортепіяну і оркестри Фридриха Шопена у виконанні нашої солістки. На нього, бо чекала вся публіка в по береги виповненій залі.

Але крім її гри, були ще дві інші, більші композиції у програмі.

Філядельфійська оркестра виконувала їх — вперше. Одна з них: Кончерто ґроссо (Великий концерт) д-моль, тв. 3 ч. 5, у 300-ліття народин композитора Г. Ф. Гендля, друга, твір колишнього президента Джульярд школи в Ню Йорку, Вілляма Шумана: Симфонія ч. 8 (написана 1960 р.). Виконанням клясичного твору Гендля учинила оркестра дуже додатнє враження, привертаючи до себе увагу красою звуку, головно смичкових інструментів, зрівноваженою технікою виведення цілости композиції та безпосередністю передання музичної ідеї композитора. Велика заслуга в цьому дуже досвідченого диригента В. Смита. Симфонія ч. 8 Шумана, композиція на велику оркестру, оперта на сучасному музичному ідіомі дисонансу з інтелектуальною спроможністю побудови. Цей тричастинний твір справді потужного, різкого звучання, позбавлений мелодичного характеру. Деякі слухачі почали нишком зникати зі залі вже по першій частині. Проте по закінченні музики, можна було почути серед охлялих оплесків і кілька вигуків: браво. Отже все таки існують люди, що їм така музика подобається, бо вона належить до сучасности і вона — інша.

Щождо Першого концерту Шопена, то нелегко повірити, що він створив обид-

(Закінгення на стор. 3)

Роман С. Голіят

ПОЛЯКИ ПРО АРХІВ УПА

У варшавській газеті ,,Політика", 15-го вересня 1984 року, Ян Рожджинський у своїй обширній статті п.з. ,,Знак Тризуба — відкривання архіву" подає історію боротьби Української Повстанської Армії на Закерзонні. Щоб притягнути око читача, автор помістив початок статті на першій сторінці й дав заголовок великими червоними буквами.

Там читаємо, що в липні 1983 року в околиці Бірчі, при корчуванні старого дуба, знайдено баньку від молока, в якій містилися картки густо записаного паперу, старі газети й летючки з характеристичним знаком стилізованого тризуба. В записках були повідомлення про виконання вироків смерти, протоколи переслідуваних осіб, затриманих, або підозрілих з власних рядів, звідомлення бойових акцій, розчислення кватирмайстра, звідомлення з діяльности теренових осередків Організації Українських Націоналістів — ці документи з років 1945-46, відноситься до надрайону ,,Холодний Яр", який містився в ,,Окрузі І" ,,Закерзонського Краю" ОУН, який, за словами автора, займав південно-східній скравок Польщі.

Ця знахідка нараховує кілька тисяч сторінок. Майже всі в українській мові, друковані на машинці. Є між тими документами тексти писані по-польськи. Від руки нарисована олівцем мапа зі зазначеним тереном, по якому порушувалася вищезгадана частина УПА.

Чому саме ту баньку від молока з документами закопано під дубом, тоді, коли УПА мала свої далеко кращі криївки-бункри в лісах. Автор на своє поставлене питання відповідає, що пильна потреба примусила УПА, або боївку ОУН позбутися баньки з документами весною-літом 1946 року. Терористичну діяльність УПА й українських націоналістів не можна утотожнювати з українським народом, — твердить цей автор. Далі він вказує, що історія ОУН, яка сягає початків нашого століття, вказує на співпрацю цього руху з гітлерівською Німеччиною під час окупації Польщі, як їх фразеологія скерована проти лівих у цілому світі, яка обов'язує досьогодні в еміґраційних осередках на Заході, — потверджують цю правду.

Автор подає текст летючки: ,,За зраду українського народу — смерть. Громадяни... зі села... говориться дня... кара смерти через повішення (розстріл). Так скінчить кожний, хто зраджує свій нарід, хто, як юда служить ворогові — загарбникові й видає в його руки рідного брата на муки й смерть. Українські Повстанці".

Документами того роду послуговувалися боївки ОУН і відділи УПА від осени 1944 року аж до закінчення (в 1946 році) переселенчої акції населення українського, білоруського й литовського з польських теренів в Україну, Білорусь і Литву, а поляків з тих теренів до Польщі.

,,Самостійна Україна" — ціль усіх націоналістичних угрупувань — віддалювалася щораз більше. Третя світова війна, з якою в'язалося надії на іншу розв'язку української справи, наразі не вибухла. Одначе — як то щораз голосніше говорилося в колах Степана Бандери, шефа проводу (керівництва) ОУН — в майбутності могло закінчитися успіхом. Вислідом політики ,,на перечекання", яку стосувало в той час пролондонське польське підпілля, був відворот ОУН — сотні вироків, виданих і виконаних на українцях, які зголошувалися до переселенчих пунктів.

Далі автор пояснює як були зформовані відділи УПА, протокол стрільця ,,Смєха" — Справа ч. 35, стрільця ,,Ігора" — ч. 90, які виконували кару смерти. Відтак читаємо протокол: ,,Слава Україні! Надрайон перемиський, СБ, звіт з праці СБ, за час від 10.V до 10.VII. 1945 р., в якому читаємо про рейди УПА, побудову криївок, вишкільні курси, на яких викладачами були: ,,Летун", ,,Вуйко", ,,Вадим", ,,Потап", ,,Пугач", ,,Хрінь". Під час контролі обговорено працю з районовими СБ". Під цим звітом, підписаний Потап і Слава Героям! Далі слідують звіти: Район ,,Холодний Яр" — звідомлення СБ; Надрайон ,,Холодний Яр" — Реф. СБ.

На копії розписки читаємо: ,,Слава Україні! Героям Слава! 30.VI. 1945. Збірка на фонд боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу — сто золотих".

Свою довжезну розповідь про ОУН, УПА і її дії, Ян Рожджинський закінчує своїм міркуванням, що, події у південносхідній Польщі, які мали місце 40 років тому, — то очевидно, вислід і консеквенція передвоєнних і воєнних польсько-українських відносин, тим більше скомплікованих після того, як в Польщі змінився характер державного устрою.

Совєтський Союз і Чехо-Словаччина зайняли відповідні акції до дій УПА в ,,За-

(Закінгення на стор. 3)

Іван Олексишин

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ АРМІЙ І ЇХ СПІЛЬНИЙ ПОХІД НА КИЇВ

I.

Призадумуючись над минулим українського народу, доходимо до висновку, що українська держава за княжих і козацьких часів була побудована на двох головних силах — моральній і фізичній. Моральною силою була Церква, яка була на сторожі Божих законів, а фізичною силою було військо, яке берегло територію Української Держави й людських законів. Ці дві головні сили не взято було належно до уваги під час останніх визвольних змагань українського народу в 1917 - 21 роках. Український народ, як цілість, в тому часі, ще не був вповні приготований до цього великого діла під національним, політичним, господарським, військовим і адміністраційним оглядами. Головною причиною цієї неприготованости було довге перебування українського народу під займанщинами сусідів — Польщі, Росії і деякий час Австро-Угорщини. Кожна з цих держав відмінно вплинула на вдачу й спосіб думання українського народу в тих займанщинах, що мало великі наслідки під час творення своєї власної Української Держави в 1917 -21 роках.

Невдоволення вояків російської армії довгим перебуванням у стрілецьких ровах на воєнних фронтах, великі втрати в людях, сваволя жадармів і моральний занепад на царському дворі, спричинили революцію в Росії в жовтні 1917 року і повалення царя. Владу в державі перебрало Тимчасове Правління в Петербурзі, члени якого в більшості були ліберали і соціялісти.

Більшість українських провідних людей в тому часі була також ліберального і соціяльного поглядів, тому вважали, що будучність українського народу є зв'язана з долею ,,загальноросійської революції". Дух рабства, який закорінився був у нашому народі, по втраченні своєї державної незалежности й соціялістичні кличі, виразно унаявнюються в Першому і Другому Універсалах, в яких Українська Центральна Рада домагається тільки автономії для України, в Третьому Універсалі — погоджується на федерацію, а щойно пізніше, коли провідні українські соціялісти довідались, що коло північносхідніх границь українських етнографічних земель скупчуються большевицькі ватаги, з якими напевно прийде до зудару, в своєму Четвертому Універсалі дня 25-го січня 1918 року проголосили незалежність Української Народної Республіки.

Члени Української Центральної Ради спочатку уважали, що для вдержання порядку в Українській Державі вистачить народна міліція, тому сильної реґулярної армії не потрібно. Таке становище, як пізніше показалось, було одною з найбільших похибок Української Центральної Ради, тому що не забезпечено границь українських етнографічних земель і внутрішнього порядку в державі.

Коли Українська Центральна Рада прийшла до переконання, що для будови держави потрібно своєї армії на Третьому Українському Військовому З'їзді рішено перевести мобілізацію добровільців до війська. Переведення цієї мобілізації доручено Симонові Петлюрі, доброму промовцеві, але не військовикові, тому та мобілізація була переведена доривочно й нефахово. На старшин змобілізованих людей покликано також ,,балакунів", які не мали жадного військового вишколу, тому не знали як поводитися з людьми й втримати військову карність серед вояцтва.

У дещо подібний спосіб також большевики організували свою армію, але вони всі вищі командні становища передали фаховим військовикам — генералам, полковникам і іншим високим старшинам із колишньої російської (царської) армії, яких взято під пильний догляд політруків, себто політичних комісарів.

У тому важкому й критичному часі для українського народу, Українська Центральна Рада не зуміла використати ентузіязму вояків українців, які були в російській армії і не створили сильної української армії перед їхнім залишенням своїх військових частин і повороту додому. Вивінування для власної української армії — зброя, амуніція, одіння взуття, ліки та інший санітарний виряд — було по достатком у маґазинах розміщених на попередній прифронтовій смузі на просторі України. Це все військове майно в наслідок нездарности адміністрації нашого уряду на провінції, розграбили вояки, які залишали свої частини й місцеве цивільне населення.

Призначування старшинами за партійною вподобою, а не за їх військовими кваліфікаціями в початках організації придніпрянської Дійової Армії і свобідна військова карність в поодиноких частинах уможливлювала просякання большевицьким аґентам, які своєю аґітацією спричинювали дезерцію вояків і втечу додому, або навіть перехід до різних повстанців, а навіть до большевиків і денікінців.

Великою причиною невдач під час організації Дійової Армії, а також під час військових дій цієї армії на фронті був брак довір'я тодішнього українського уряду до своїх старшин українців, особливо до визначних генералів, таких як: Скоропадський, Мандрика, Зелінський, Яросевич, полковник генерального штабу Петрів і багато інших, які перед тим служили в російській армії. Тих високих ранґою старшин не покликувано до чинної служби в українській армії, а як хтось з них з почуття національного обов'язку, добровільно зголосився, то приділювано його на нижче командне становище, а вищі становища надавано своїм довіреним однопартійцям, які дуже часто не мали належного військового вишколу на ці становища.

У дещо відмінний спосіб була організована українська армія на просторі Східньої Галичини, знищеної воєнними діями під час т. зв. Першої світової війни, особливо в 1915 - 1916 роках.

Після проголошення Українською Національною Радою 18-го жовтня 1918 року заснування Західньо-Української Народної Республіки на просторі Східньої Галичини й північнозахідньому просторі Буковини було певним, що прийде до збройного зудару з поляками, тому кілька старшин з леґіону Українських Січових Стрільців які в тому часі були у Львові й кількох старшин українців з гарнізонів полків австрійської армії у Львові на одному зібранні при кінці жовтня 1918 року заснували тайну військову організацію, яка мала допомогти в будові української держави.

(Продовження буде)

Річні збори Стейтової Ради Ню Джерзі

(Д. Рак)—Загальні збори Стейтової Ради відділів УККА Ню Джерзі відбулися в суботу, 8-го грудня м. р. в Картереті, Н. Дж.

Збори відкрив голова Володимир Янів коротким словом та провів прийняття порядку нарад і вибір президії. Діловими нарадами, що тривали чотири години, проводила президія у складі: Григорій Добуш—голова, Мирон Пінковський і Люба Остап'як—заступники, Йосиф Яцусь—секретар. Після звітування голови і членів управи та представника фестивалевого комітету, проведено дискусію та обговорено актуальні справи і пляни на майбутнє. Уступаючій управі одноголосно уділено абсолюторію на внесення Миколи Семанишина, голови контрольної комісії.

Опісля на внесення номінаційної комісії, вибрано стейтову управу відділів УККА на каденцію 1984-85.

До нової управи ввійшли: голова—Северин Палидович; заступники—Володимир Янів, Мирон Сірий, Андрій Галайдіда; секретар Ірина Халупа; фінансовий референт—Ярослав Івахів; референтури—етнічні справи Дора Рак, зв'язки—Константин Ваньо і Люба Остапяк, зв'язки з церквами—Мирон Пінковський, жіночий сектор—Надя Бігун; вільні члени—Іванна Кононів, Володимир Гладич, Іван Буртик, Зенон Галькевич, Василь Матіїв, д-р Мирослав Бих, Микола Семанишин. Контрольна комісія буде діяти в такому складі: Григорій Добуш, голова, Йосиф Яцусь і Іван Рачинський—члени.

Після одобрення звіту праці фестивалевого комітету, на пропозицію уступаючої голови Квітки Семанишин та за рекомендацією відділу в Пассейку, вибрано Володимира Юрченюка головою комітету на наступний рік.

На зборах були присутні 28 осіб. Управнені до голосування делегати репрезентували вісім відділів стейту.

Збори закінчилися словом нововибраного голови Северина Палидовича та відспіванням національного гимну. Гостинну перекуску для учасників приготовили жінки з місцевого відділу Союзу Українок.

Найближчим проєктом Стейтової ради і відділів є приготування традиційного відзначення роковин 22 січня в стейтовім капітолі в Трентоні, де губернатор Том Кейн підпише проклямацію з цієї нагоди, проголошуючи „Український День” в стейті, а паралельно в стейтовій асамблеї і сенаті будуть внесені відповідні резолюції. Також на місцях поодинокі громади плянують вшанувати роковини української самостійної держави спеціяльними програмами, проклямаціями в міських урядах і піднесенням українського прапору поруч американського. Відзначення всенаціональних роковин є святом цілої української громади стейту, що зобов'язує всіх до спільної участи.

Поляки...

(Закінчення зі стор. 2)

керзонському Краю”. Останні сотні УПА на теренах Польської Річипосполитої Людової розпорошено, або зліквідовано під час знаної операції „Вісла” в 1947 році. Головний командир УПА — генерал „Тарас Чупринка” (Роман Шухевич) згинув в 1950 році під Львовом.

„УПА віддавна не існує. Існує натомість — поряд з іншими націоналістичними формаціями з цього краю — ОУН, яка виступає під різними вивісками на Заході по нинішній день. Доля і історія спадкоємців УПА, як і продовжувачів ОУН — це окрема тема”.

Наводимо деякі місця зі статті Рожджинського, бо там знаходимо матеріял до недавноминулого з українсько-польських відносин під час Другої світової війни. Коли порівняти писання українських комуністів і польських, то останні не вживають у своїх писаннях „брутального жарґону”.

Знахідку з-під старого дуба, поляки зберігають в архіві міністерства внутрішніх справ.

В Европі відзначено 20-ті роковини смерти полк. А. Мельника

Люксембурґ-Альґранж (ПС ІСНО)—У суботу, 3-го листопада 1984 року українська громада в Европі гідно відзначила 20-ті роки смерти другого голови Проводу Українських Націоналістів та керманича Українського Націоналістичного Руху полковника Андрія Мельника, який після вбивства першого голови ПУН полковника Євгена Коновальця став в 1938 році на чолі Організації Українських Націоналістів.

Вшанування пам'яті цієї видатної постаті нашого революційно-визвольного руху розпочалися Богослуженням і Панахидою в Люксембурзі, де поховано полковника, і святочною академією в Альґранжі (поблизу Люксембурґу) з численною участю українців з Франції, Англії, Німеччини, ЗСА, Канади, Бельгії й Люксембурґу.

Організацєю святкувань зайнявся голова Світової Координаційної Ради Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО) Павло Дорожинський, який вклав чимало труду й енергії для гідного відзначення Великого Українця.

Під час соборної Панахиди на могилі полковника Андрія Мельника в Люксембурзі.

Поминальна Служба Божа

Разпочались святкування в люксембурзькому храмі Богослуженням, що його відслужив о. митрат Павло Когут зі Штрасбурґу-Макві леру при співучасті отців УАПЦ—о. архипресвітера Палладія Дубицького з Німечинни, о. протоієрея Бориса Хайновського та о. Івана Кайна з Франції. Під час Богослужби співав хор „Україна” з Нільванж-Альґранжу. Патріотичну та зворушливу проповідь під час Св. Літургії виголосив о. митрат Павло Когут, який представив постать полк. А. Мельника на тлі його християнських чеснот. Одночасно о. П. Когут передав усім учасникам архиєрейське благословення від Архиєпископа Мирослава Марусина, який із-за важливих перешкод не міг особисто прибути до Люксембургу.

Панахида на цвинтарі

Після Служби Божої всі учасники з численними прапорами різних організацій перейшли організовано вулицями Люксембургу на цвинтар, де всі присутні священики відправили соборну Панахиду, до якої співав хор „Україна”. Над могилою полк. А. Мельника промовляли голова ПУН Микола Плавюк і о. Палладій Дубицький, який ілюстрував релігійний зміст свого слова прикладами з життя полковника. Переконливим глибоке змістом та досконалим формою було слово голови ПУН М. Плавюка, який змалював постать Андрія Мельника в усій її величі на політичному тлі останніх 70-ти років нашого життя. Промовець згадав визначні постаті українського державного та визвольно-революційного руху, що жили повноцінним і відданим життям та згинули і вмерли, як живий приклад для майбутніх поколінь. Закінчив він промову апелем до єдности й спільної дії всіх українських визвольних змагань.

Спільний обід

З Люксембурґу всі виїхали автобусами до Альґранжу, де в приміщеннях філії УНЄ відбувся спільний обід для учасників жалобних врочистостей. Почесних і визначних гостей під час спільного обіду представив заступник голови ІСНО на Европу інж. Володимир Малинович з Парижу, а між ними, крім духовенства о. архипресвітера П. Дубицького, о. митрата П. Когута, о. протоєрея Бориса Хайневського, голову ПУН М. Плавюка, голову СКР ІСНО П. Дорожинського, ще таких осіб: колишнього усусуса зі сотні полк. А. Мельника д-ра Михайла Пирога з Німеччини, голову Центрального громадського комітету у Франції д-ра Ярослава Мусяновича, голову Об'єднання Українців у Великій Британії Андрія Костюка, новообраного голову Української Національної Єдности у Франції інж. Василя Михальчука, представника Політичної Ради ОУН з д-ра Кирила Митровича, представника УНО і Б. О. Канади Володимира Гудзюка, представницю Українського Жіночого Товариства ім. О. Теліги в Англії Марію Починок, голову Організації Української Молоді Франції Володимира Геника, голову молодечої організації Англії—Об'єднання Молодих Українців у Великобританії Степана Мороза, д-ра Аркадія Жуковського з Парижу, д-ра Володимира Маруняка з Мюнхену, інж. Бориса Суховерського з Тюбінґену, всіх виконавців програми свята—Уляну Чайківську, Наталію Натаненко-Маруняк, Богдана Шарка, Афанаса Корольчука, Ж. Шнайдера та інших гостей.

Студійна конференція

Безпосередньо після спільного обіду відбулась Студійна конференція, присвячена постаті полк. Андрія Мельника. На конференції, якою провадив голова СКР ІСНО П. Дорожинський, прослухано доповідь інж. Бориса Суховерського з Німеччини на тему „Полк. Андрій Мельник як провідник”, а доповідь „Полк. Андрій Мельник як військовик” виголосив інж. Василь Михальчук з Франції.

Доповіді голови ПУН М. Плавлюка (ЗСА), д-ра Володимира Маруняка (Німеччина) та Віри Смереки (Англія) із-за браку часу не могли бути виголошені. Однак, всі доповіді, присвячені полк. А. Мельникові, будуть видані окремим збірником.

Святочна Академія

Ввечері того ж дня відбулася в міській залі Альґранжу у присутності майже 300 осіб святочна академія. Відкрив її вступним словом Павло Дорожинський. Доповідь виголосив д-р В. Маруняк. Промовець, аналізуючи зокрема зовнішньо-політичну ситуацію воєнного періоду життя і відповідальности полк. А. Мельника, речево з'ясував усю складність міжнародних обставин для діяльности очолюваної полковником ПУН і зрівноважену політику полк. А. Мельника у внутрішньо-українському житті воєнних років, становище і реакцію ПУН на колоніяльну політику націонал-соціялістичного режиму в окупованій Україні і неґативні позиції полковника до творення більших військових і партизанських з'єднаннь та до проблеми творення Українського Національного Комітету в 1944-45 рр. Він подав деякі досі невідомі або мало відомі факти про ці проблеми, закінчивши ствердженням, що сьогодні важко давати об'єктивну оцінку особам, які були співтворцями подій 1939-45-их років, бо багато історичних фактів ще не насвітлено або насвітлено надто однобічно.

Мистецька частина академії складалась з виступів хору „Україна”, рецитації Наталії Маруняк поеми „До мавзолею безсмертних” Ст. Кость-Костенка, виступів хору „Дніпро” з Олдгаму, Англія; сольоспівів Уляни Чайківської з Парижу, дівочого секстету хору „Дніпро” і бандуриста Богдана Шарка. Свій мистецький дебют дав хор „Україна” з Нільванжу під дириґенторою нашого французького приятеля Ж. Шнайдера. Хор виконав композицію М. Леонтовича „Козака несуть”, М. Гайворонського „За рідний край” і Д. Котка „Розрита могила” на слова Т. Шевченка. Дебют „України” був успішний і зібрав багаті оплески слухачів. Цей чисельно невеликий хор, що плекає як церковну, так і світську музику, при наполегливій праці свого лиригента і зусиллях цілого ансамблю стане з певністю збагаченням церковних і світських імпрез у Франції.

Н. Натенко-Маруняк, добре вже відома ширшій українській публіці в Західній Европі рецитаторка і співачка романсового жанра, з тонким відчуттям поезії і мистецькою інтерпретацією простелила стежку до серця вдумливого слухача для невідомої досі скороченої поеми Кость-Костенка. Вона зуміла знайти золоту середину між патосом поеми і витриманою мистецькою скромністю.

Хор „Дніпро” з Олдгаму під дириґентурою Афанаса Корольчука двома виступами дав черговий доказ свого мистецького росту. В першій частині хор виконав „Отче наш” Вербицького, пісню Купчинського „Заквітчали дівчатонька” і „Ой, горе тій чайці” Леонтовича. У другій частині—композицію свого дириґента „Контра спем сперо” на слова Лесі Українки і народну пісню „Ой гук, мати, гук”.

Ми чули хор „Дніпро” понад рік тому в Роттердамі. Хор дедалі більше набирає мистецького профілю і продуманим до тонкостей виконанням пробивається в перші ряди наших европейських хорів. Це велика заслуга не лише обдарованого дириґента Корольчука, людини з тонкою музичною душею і здібного композитора (його твір на слова Лесі Українки заслуговує на пильну увагу наших музикологів), але й складу хору, що відданий рідній хоровій культурі. Приємною несподіванкою був виступ жіночого секстету хору „Дніпро”, що виконав Гайворонського „І гай знову сміється” та „Пісню про Україну” в аранжуванні А. Корольчука. Виступ жіночого складу „Дніпро” був безсумнівним збагаченням програми і доказом творчих шукань і відваги його дириґента.

Бандурист Б. Шарко, що виконав—„Встає хмара з-за лиману” і „Пісню про Морозенка”, знову довів, що думи і козацькі пісні стають дедалі популярнішими серед ширших слухацьких кіл, і що бандура здобуває своє заслужене місце на українській сцені, а голос співака звучить приманливо під звуки цього багатострунного інструменту.

Уляна Чайківська виконала Гнатишина „Богородице Діво” і „Жита”, „Думку” Степового, „Рідний край” О. Бобикевича та народні пісні „Де гори Карпати” і „Марічку”—на інші слова. Її драматичне сопрано з ухилом до ліричних позицій, безперечно, заслужено відограє домінуючу ролю серед доволі тонкого числа сучасних українських співачок в Европі. Уляна добре володіє своїм голосом і вкладає душу у виконані твори.

На закінчення програми голова ПУМ М. Плавюк, згадаючи заслуги полк. А. Мельника перед українським народом та його визначну ролю в українському політичному світі, подякував одночасно всім зібраним на сцені виконавцям і організаторам урочистостей, а зокрема висловив признання дириґентові хору „Дніпро” А. Корольчукові та голові управи хору, який є рівночасно головою української молоді при ОУуВБ С. Морозові за проробленy корисну довгорічну працю. Після цього голова СКР ІСНО Павло Дорожинський вручив їм та всім членам хорів „Дніпро” та „Україна”, як також всім іншим виконавцям програми збірник на пошану полк. А. Мельника „Непогасний огонь віри”.

Після закінчення урочистостей закордонні гості ще довго затримались із своїми французькими приятеля в дружньо-теплій атмосфері, поглиблюючи старі і нав'язуючи нові знайомства, і спонтанно дякували місцевому жіноцтву за непомітну назовні, але муравлинно-мозолисту роботу. Окреме признання належить інж. Володимирові Малиновичеві, а зокрема голові місцевого відділу Української Національної Єдности Іванові Крупякові, котрий подиву гідно вив'язався із десятка організаційних ускладнень під час влаштування урочистостей.

Відзначення 20-их роковин смерти полк. А. Мельника в Люксембурґу і Алґранжі залишиться незатертим і приємним споминoм для всіх учасників, бо не так часто доходить до зустрічів у теплій родинній атмосфері ширшого загалу з видатними постатями українського політичного, релігійного, громадського і культурного життя.

Вершинний...

(Закінчення зі стор. 2)

ва свої фортепіянові концерти (Другий ф-моль) ще перед 20-им роком життя. Мабуть, з причини молодого віку, оркестрація обох композицій підлягає деякій критиці. Та коли йдеться про піяністичну сторінку цих творів, то вона подиву гідна, технічно блискуча, мелодійно-змістовно чаруюча і зворушлива.

І наша піяністка була дійсно прекрасною представницею відтворення і передання магії музики цього геніяльного, польсько-французького походження, композитора. Починаючи від її перших бравурних, громохких акордів, почерез сріблисту нитку незрівняної, глибоко пережитої провідної мелодії, що блистіла відтінями динамічного і чуттєвого кольориту, наша віртуозка підкоряла серця слухачів, що сиділи немов у гіпнозі під чаро[...]. Інструмент мари[...] був першорядни[...] во високі тони сяя[...] казкових дзвіночків під пальцями нашої чарівниці. Незабутнім залишиться закінчення Концерту у формі Ронда, де танкова ритмічність сповнена молодечої бундючности і ґрації полонила слухачів своєю вібруючою віртуозністю, що скріплювалась іскрометністю пасажів аж до останнього акорду. Захоплення і одушевлення публіки було величезне. Довгі оплески супроводили вияв пережитої радости і піднесення на обличчях слухачів, а оклики браво скріплювали високий, мистецький настрій. Тричі виходила наша мисткиня з поклоном за оплески вдячній філядельфійській публіці, яка довго пам'ятатиме цей концерт.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 16.

Н. Сніг, Лондон, Онт. 50.00
В. Вацик, Айслінґтон 30.00
С. Шологон, Дургам 25.00
С. Ґенґало, Монтреаль .. 20.00
М. Кігічак, Сієтл 20.00
д-р (Ю) Я. Микулович, Відд. 161 ..... 14.07
І. Благий, Рочестер 10.00
Н. Макаревич, Лонґ Айленд Сити ... 10.00
В. Юсип, Ґейзелвуд 8.00
Н Мерена, Джансон Сити 5.00
Г. Николишин, Дейтон 5.00
М. Чучман, Торонто 5.00
І. Юрків, Рочестер 5.00
Й. Галичин, Йонкерс 4.00
Р. Лапіка, Ріверсайд 4.00
Г. Макух, Рослиндейл 4.00
В. Сарахман, Філядельфія 4.00
О. Сацюк, Сен Джерман ... 4.00
М. Чорняк, Чикаґо 4.00
Е. Шоцко, Силвер Спрінґ 4.00
В. Данець, Нюарк 3.00
П. Хомицький, Чикаґо 2.11
С. Гаврас, Фінікс 2.00
П. Палашевський, Гарісбурґ 2.00
З. Таран, Мекеніксвілл 2.00

70-річчя д-ра М. Марунчака

Президія УВАН у Канаді на своєму святочному засіданні з вечерею 10-го грудня 1984 року відзначила 70-річчя свого президента, д-ра Михайла Марунчака, відомого громадського діяча, історика, публіциста та дослідника життя і праці української діяспори в західньому світі.

Після короткого ділового засідання Оленка Неґрич господар цього вечора, перша привітала Ювілята дуже зворушливими словами, висловлюючи признання і вдячність української громади за многогранну працю д-ра М. Марунчака для української спільноти у вільному світі, а зокрема за його працю для УВАН.

Інж. А. Качор привітав Ювілята від Української Світової Кооперативної Ради і від Української Кооперативної Ради Канади, пригадуючи, що д-р М. Марунчак розпочав свою громадську працю в кооперації.

Про працю д-ра М. Марунчака в УВАН говорила д-р Ірина Любинська і д-р Іраїда Ґерус-Тарнавецька, а про працю Ювілята як історика говорили о. д-р Олександер Баран і д-р Олег Ґерус. Від членів УВАН говорив д-р Борислав Білаш. На закінчення цих святкувань д-р М. Марунчак сказав кілька слів про себе, зокрема про свої молоді літа, про свої студії і свою мандрівку з України до Канади, до Вінніпеґу.

З приводу цього ювілею варто, а то й треба, сказати дещо більше про життя і працю Ювілята.

Д-р М. Марунчак, теперішній президент УВАН і Української Наукової Ради Канади, народився 4-го жовтня 1914 року в селі Далешевій, повіт Городенка, в Західній Україні. Там закінчив він народну школу. Відтак батько його Григорій та мати Марія, з дому Дзірак, післали сина до клясичної гімназії в Городенці, яку він закінчив іспитом зрілости 1935 року. Свої вищі студії продовжував в університетах у Львові, Празі, Вінніпеґу.

У Львові він студіював право і суспільні науки, закінчивши їх у Празі в УВУ в 1941 році докторатом. У тому ж самому часі був слухачем Філософського факультету УВУ продовж шести триместрів і вчащав на виклади економічних наук у Карловому Університеті в Празі.

Несподіваний арешт його німецьким Ґестапом 17-го жовтня 1942 року перекреслив усі пляни дальших студій, заміняючи їх на „практичні лекції" політичної освіти в німецьких концентраційних таборах у Терезіні, Авшвіцу, Мавтгавзен, Мельк і Ебензе. З цього останнього концтабору звільнили його американські війська 6-го травня 1945 року, по закінченні Другої світової війни.

Після короткого перебування в Австрії М. Марунчак приїхав до Мюнхену в Західній Німеччині. Там спочатку він був організаційним референтом, а відтак і головою Ліґи Українських Політичних В'язнів. За час свого головства він знівелював різні партійні різниці між членами ЛУПВ, яких тоді нараховувано понад 2,000 осіб. Він також видавав бюлетень „Український Політв'язень" і співпрацював у журналі „Літопис Українського Політв'язня" та в Науково-Дослідчому Інституті Української Мартирології, в якому брали участь такі науковці як Олександер Оглоблин, Наталія Василенко-Полонська, Петро Курінний, Володимир Янів й інші.

До Канади д-р М. Марунчак приїхав в кінці 1948 року і зразу ж поселився у Вінніпеґу. Кілька років працював фізично, а в 1955-56 роках закінчив студії суспільних наук в Манітобському університеті і дістав працю в Чайлд Ґайденс Клиінік, де працював аж до часу переходу на емеритуру.

Д-р М. Марунчак у Вінніпеґу включився в працю різних організацій релігійного, культурно-освітнього і кооперативного життя, а особливо зацікавився дослідами українського громадського життя в Канаді та в інших країнах нашого поселення, і з цієї ділянки появилося досить багато його праць у часописах, журналах і окремими виданнями.

Першою і найважнішою публікацією д-ра М. Марунчака, якою він розпочав свою історичну діяльність, було п'ять томів „Студій до історії українців Канади", що появилися під фірмою УВАН, а саме: I том—„Шотляндські поселенці та українська громада в Пойнт Даґлес (1964-65), стор. 251;
II том—„Історія суспільно-культурного росту українців Манітоби", частина I, 1966-67, стор. 539;
III том—„Історія преси, літератури і друку піонерської доби", 1968-69, стор. 281; IУ том—„Статті, нариси та есеї до піонерської доби", 1970-72, стор. 288;
У том—„Розвідки і документи до міжвоєнної доби", 1973-80, стор. 299.

Д-р М. Марунчак є також автором двотомної „Історії українців Канади", перший том якої появився у 1968 році, а другий—в 1973 році, разом понад 900 стор. друку. Рівночасно з приводу 100-річчя Канадської Конфедерації він опрацював і видав історію українців Канади англійською мовою. Ця праця, що має 790 сторінок, була спонзорована Комісією сторіччя Канади та Українською Канадською Фундацією ім. Т. Шевченка. Вона мала якнайкращі оцінки англомовних рецензентів і була перевидана другим накладом з деякими доповненнями в 1982 році.

З монографічних праць Ювілята треба згадати такі праці: „Петро Гаврисишин, піонер і будівничий Шашкевичівської дільниці", 106 стор.; „Канадська Тероборля", 40 стор.; „Змагання за незалежність Української Церкви в Канаді (Роля катедри св. Володимира і Ольги у Вінніпеґу)" 100 стор.; „У зустрічі з українськими піонерами Алберти", 88 стор.; „Сорок років праці Комітету Українців Канади".

З ділянки історії української діяспори д-р М. Марунчак опублікував ще такі праці: „Система німецьких концтаборів і політика винищування в Україні", 88 стор; „Українці в Румунії, Чехословаччині, Польщі, Юґославії", 64 стор., „Українці в СРСР поза границями УРСР", 248 стор.

Окрему увагу звернув д-р М. Марунчак на постать пробудителя українського народу в Галичині, Маркіяна Шашкевича, опублікувавши окрему працю п. н. „Маркіян Шашкевич на тлі доби" 95 стор. Він також ініціятор і організатор окремої організації п. н. „Інститут—Заповідник Маркіяна Шашкевича", яким відзначено 150-річчя з дня народження Великого Маркіяна. Ювілят є незмінним секретарем цього Інституту, що має за собою вже 20 років праці. Він є також головним редактором періодичного збірника „Шашкевичіяна" та Бібліотеки Шашкевичіяни. Інститут цей афілійований з Українським Католицьким Університетом у Римі.

Окремо д-р М. Марунчак зацікавився проблемою вивершення Української Католицької Церкви патріярхатом. Цій проблемі присвятив він цілу низку статтей у різних українських журналах і часописах. Загально він написав коло 400 статтей на різні суспільно-громадські і політичні теми.

Крім науково-дослідної праці, він бере активну участь в українському громадському житті. Довгі роки він був членом Президії Комітету Українців Канади і членом Ширшої Ради КУК, виконуючи продовж 10 років обов'язки голови Політичної Комісії КУК. Він—один із співініціяторів організації Світового Конґресу Вільних Українців, працював у Програмовій комісії підготовки до існування СКВУ і був відтак членом Контрольної комісії СКВУ.

В УВАН від 1962 року очолював Історичну Секцію УВАН, був головою відділу суспільних наук цієї установи. Він—дійсний член УВАН і НТШ. Був деякий час генеральним секретарем УВАН, а від 1983 року президентом цієї академії. Він також десять років (1969-1979) очолював Крайову Раду Українських Організацій за Патріярхат УКЦеркви в Канаді та є членом багатьох інших організацій.

За свою наукову і громадську працю був нагороджений Шевченківською медалею на УІІ Конґресі КУК у 1962 році та медалею „Сторіччя Канади" з нагоди сторіччя канадської конфедерації.

А. Качор

РЕЧНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ оборони підтвердили, що ген. Пол Ф. Ґорман, командир американських частин в різних країнах Центральної Америки і головний військовий стратег Адміністрації президента Роналда Реґена в тій частині світу, вирішив відійти від активної служби в цьому році і піти на пенсію з особистих чи родинних причин.

ЦЕНТР КОНТРОЛІ ХВОРІБ опублікував висліди своїх досліджень, що виявили тісний зв'язок поміж аспіріною та т. зв. „синдромом Рай", часто фатальним у випадку дітей, що хворували на грипу або віспу. В наслідок цього секретар Департаменту здоровельної і суспільної служби Марґарет Геклер звернулася до продуцентів аспірини, щоб вони наліплювали пересторогу про можливість зв'язку між аспіриною і „синдромом Рай" у дітей.

Б. Бачинський...

(Закінчення зі стор. 1)

трохи відтяжити грошовими нагородами та утриманням учасників на місці. Цим теж зайнявся о. Процик, зібравши з льотерії 210 дол. на цілі турніру, а для учасників подбав про безплатні нічліги та добірне харчування в приміщеннях Філії УКУ. За останнє належиться подяка теж його дружині Марусі, та паням Касіян і Бачинській.

Разом з УКУ турнір співспонзорував Український Народний Союз через свій 34-ий Відділ, пожертвувавши на нього 250 дол. Поодинокі датки на турнір зложили: С. Новаківський — 200 дол., радіопрограма „Голос Мирян" — 25 дол., д-р Ю. Колтун — 20 дол., д-р М. Деміцький і інж. Ю. Головчак — по 10 дол., О. Бережницька — 5 дол.

З жалем треба ствердити, що почин о. Процика організувати престижеві українські турніри за запрошенням не знайшов дотепер належної піддержки від українських спортових осередків та поодиноких любителів шахів. А варто було б, щоб такі турніри для найсильніших шахістів почали організувати теж інші осередки і щоб вони стали традиційними щорічними змаганнями, в додатку до турнірів УСЦАК, що є відкритим для шахістів усіх кляс.

Випийте...

(Закінчення зі стор. 1)

був учасником семінара на цю тему, де вияснював про неалькогольне вино і так зацікавив слухачів, що присутні репортери із телевізійної станції Ей-Би-Сі відразу зробили з ним інтерв'ю, яке вечором того ж дня передавали. Подібне інтерв'ю на каблевій телевізійній станції в Ню Джерзі буде у місяці лютому.

І. Костецький є тепер єдиним представником австралійської фірми „Шато Ялдара" на східньому побережжі ЗСА. Його підприємство має осідок в Ню Джерзі, де він вже доставляє гуртом вино до різних крамниць. Досі він одержав сімсот скринь вина, а в лютому чекає на чергову посилку з Австралії.

Вино є в продажу так в крамницях з алькоголем, як і харчових, і це ще один із його корисних прикмет, до яких також можна зараховати ціну, що вагається за пляшку від 3,98 до 4,97 дол.

І. Костецький говорить з повним переконанням про успіх неалькогольного вина і вміє з'єднати собі навіть найбільших скептиків.

Його молоде підприємство має всі можливості повного успіху не лише в доброму тепер для нього американському підсонні, але також в українському середовищі, де товариство „Відродження" і молодеча організація Пласт вже від довгих років пропаґували з успіхом, головно серед молоді, повну абстиненцію.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ЯРМІЙ, член УНС Відд. 293-го в Брукліні, Н.Й., померла 3-го лютого 1984 року на 81-му році життя. Нар. 1-го листопада 1903 року в Канаді. Членом УНС стала 1947 року. Залишила в смутку дочку Матильду. Похорон відбувся 6-го лютого 1984 року на цвинтарі Св. Марії в Лейквуді, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Форостина, секр.

ЮЛІЯ ВОРОБЕЦЬ, член УНС Відд. 112-го ім. Св. Марії в Пармі, Огайо, померла 1-го травня 1984 року на 88-му році життя. Нар. 24-го грудня 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1926 року. Залишила в смутку Емілія Бохоровського. Похорон відбувся 3-го травня 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Капраль, секр.

МИХАЙЛО ҐУЛІК, ЧЛЕН УНС Відд. 176-го ім. Тараса Шевченка в Чикаґо, Ілл., помер 21-го травня 1984 року на 67-му році життя. Нар. 1917 року в Геммонд, Інд. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку синів Михайла і Давида; братів Стефана і Володимира, та сестру Анну. Похорон відбувся 24-го травня 1984 року на цвинтарі Мавнт Говп в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

НАДІЯ КОЗАК, член УНС Відд. 220-го ім. свв. Петра і Павла в Чикаґо, Ілл. помер 1-го серпня 1984 року на 62-му році життя. Нар. 8-го грудня 1921 року в Польщі. Членом УНС стала 1952 р. Залишила у смутку Ролянд Шкварек. Похорон відбувся 4-го серпня 1984 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Едвін Блідий, секр.

ІВАН ШОСТАК, член УНС Відд. 402-го ім. Тараса Шевченка в Етобікок, Онт. Канада, помер 22-го травня 1984 року на 62-му році життя. Нар. 1922 року в селі Красіїв, Бучач, Україна. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Бориса та дальшу і ближчу родину в Канаді і на Україні. Похорон відбувся 25-го травнмя 1984 року на цвинтарі Парк Ловн в Торонто, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Е. Бурій, секр.

ФРАНЦ ЛИПЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 7-го червня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1897 року в Хирові, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку синів Любомира і Романа з родинами, брата Івана з родинами, чотирох внуків і племінника. Похорон відбувся 9-го червня 1984 року на цвинтарі Воскресення в Мавнт Клеменс, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ФЕДІР АНДРІЇШИН, член УНС Відд. 123-го ім. Св. Марії в Скрентоні, Па., помер 20-го червня 1984 року на 57-му році життя. Нар. 1927 року в Долині, Зах. Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку сина Михайла, доньку Ольгу, одного внука, та дальшу родину. Похорон відбувся 22-го червня 1984 року на Катедральному цвинтарі в Скрентоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ОЛЬГА ІВАЩЕНКО, член УНС Відд. 226-го в Денвері, Кольорадо, померла 13-го липня 1984 року на 90-му році життя. Нар. 21-го серпня 1894 року в селі Перегринка, Ясло, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила в смутку Олесю, Льоню та внучку Олю. Похорон відбувся 16-го липня 1984 року на цвинтарі Онондаґа Веллі в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Мирослав Кальба, секр.

МАРІЯ МАЛАНЯК, член УНС Відд. 83-го у Філядельфії, Па., померла 29-го липня 1984 року на 66-му році життя. Нар. 17-го травня 1918 року у Філядельфії, Па. Членом УНС стала 1936 року. Залишила в смутку брата Михайла і племінника.

Вічна Їй Пам'ять!
А. Кушнір, секр.

ВОЛОДИМИР Роман ДУМАНОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 106-го ім. св. Миколая в Чикаґо, Ілл., помер 17-го червня 1983 року на 42-му році життя. Нар. 1941 року в Зах. Україні. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку матір Анну, брата Ореста з дружиною і дітьми, сестру Галинку з мужем Гектором і дітьми, брата і сестру Любомира і Ірину Думановських з родинами та дальшу родину. Похорон відбувся 21-го червня 1983 року на цвинтарі „Аур Лейді оф Мерсі" в Маямі, Фльорида,

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

ВОЛОДИМИР НАЗАР, член УНС Відд. 498-го Т-ва „Дністер" у Ванкувері, Б.К., помер на 61-му році життя. Нар. 1923 року в селі Черново, Західня Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Юстину, дочок Марію, Катрусю і Соню. Похорон відбувся 8-го серпня 1984 року на місцевому цвинтарі в Суррей, Б.К.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Карпінський, секр.

ОЛЬГА СЕРАФИМОВИЧ, член УНС Відд. 78-го ім. св. Миколая в Майнерсвіллі, Па., померла 18-го серпня 1984 року на 85-му році життя. Нар. 28-го грудня 1897 року в селі Білокрилиця, повіт Кремянець, Україна. Членом УНС стала 1953 року. Залишила в смутку сина Росса. Похорон відбувся 18-го серпня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
І. Петрунцьо, секр.

МАРІЯ ГІРНЯК, член УНС Відд. 432-го ім. Т. Шевченка в Торонті, Канада, померла 27-го серпня 1984 року на 91-му році життя. Нар. 12-го березня 1893 року в Городенці, Зах. Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила в смутку братанка Ярослава Кришгальського і дальшу родину в Канаді, Америці і Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Проспект в Торонті, Канада.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

ФЕДІР КІРИК, член УНС Відд. 240-го ім. Є. Коновальця в Клівленді, Огайо, помер на 61-му році життя. Нар. 12-го лютого 1923 року в Галичині. Членом УНС став 1971 року. Залишив у смутку дружину Ярославу, синів Зенона і Ігоря з родинами, внуків і родину в Україні. Похорон відбувся 31-го серпня 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

СТЕФАН БОЯРСЬКИЙ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл., помер 5-го вересня 1984 року на 65-му році життя. Нар. 19-го серпня 1919 року в Тернополі, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Софію, сина Зенона з дружиною, сина Евгена і дочку Вероніку, двох внуків і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Семків, секр.

СТЕФАН ШАФРАН, член УНС Відд. 42-го ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н.Дж., помер 6-го вересня 1984 року на 64-му році життя. Нар. 22-го січня 1920 року в Карнеґі, Па. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Олю, синів Стефана і Тараса, доню Дарку, брата Юрія, сестер Марію, Юлію і Розалію. Похорон відбувся 10-го вересня 1984 року на цвинтарі Сідар Ловн в Петерсоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Блиха, секр.